

Vergaderjaar 2012–2013

33 400 H

Vaststelling van de begrotingsstaat van het BES-fonds voor het jaar 2013

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

	Blz.
A. Artikelsgewijze toelichting bij het begrotingswetsvoorstel	2
B. Begrotingstoelichting	3
1. Leeswijzer	3
2. Het beleid	4
2.1 Beleidagenda	4
2.2 Het beleidsartikel	5
3. Bijlagen	8
3.1: Overzicht Rijksuitgaven Caribisch Nederland	8
3.2: Overzicht Eilandelijke inkomsten	11
4. Het verdiepingshoofdstuk	13

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETS- VOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het BES-fonds voor het jaar 2013 vast te stellen. Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten samen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2013. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2013.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2013 vastgesteld. Het begrotingsartikel dat in de begroting van het BES-fonds is opgenomen wordt in onderdeel B. van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenoemde begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. E. Spies

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

De begroting van het BES-fonds maakt onderdeel uit van de Rijksbegroting maar heeft daarbinnen, evenals de gemeentefonds- en de provinciefondsbegroting, een eigen karakter. Zo kent de begroting van het BES-fonds in tegenstelling tot een departementale begroting slechts één beleidsartikel: het BES-fonds. Het beleid dat wordt gevoerd ter realisatie van het algemene beleid is direct verbonden met dit ene beleidsartikel. Voorts is de fondsbeheerder systeemverantwoordelijk voor het BES-fonds en niet voor de resultaten die de openbare lichamen met hun budget uit dit fonds realiseren. De openbare lichamen zijn, met inachtneming van de wet- en regelgeving, autonoom in het voeren van hun beleid bekostigd uit het BES-fonds. Om die reden bevat de BES-fondsbegroting geen output- en/of outcomegegevens.

De voorliggende toelichting bij de begroting 2013 van het BES-fonds kent de volgende indeling.

Na dit hoofdstuk met de leeswijzer start hoofdstuk 2 met de beleidsagenda van het BES-fonds, waarin onder meer wordt ingegaan op het kabinetsstandpunt referentiekader Caribisch Nederland, welke belangrijke gevolgen heeft voor de hoogte van de vrije uitkering in het BES-fonds. Vervolgens wordt ingezoomd op het beleidsartikel: het BES-fonds. Hierin komen de met het beleid samenhangende algemene doelstelling en nader geoperationaliseerde doelstelling aan bod. De tabel budgettaire gevolgen van beleid geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de algemene beleidsdoelstelling.

Daarna volgen de bijlagen. Deze zijn achtereenvolgens: het overzicht van de rijksuitgaven in Caribisch Nederland (naar aanleiding van motie Hachchi) en het overzicht van de eilandelijke inkomsten. In het verdiepingshoofdstuk wordt het BES-fonds in een breder kader geplaatst.

2. HET BELEID

2.1 De beleidsagenda van het BES-fonds 2013

Via het BES-fonds ontvangen de openbare lichamen middelen om hun taken naar behoren uit te voeren, net zoals gemeenten middelen krijgen uit het Gemeentefonds. Met Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Caribisch Nederland) zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen de eilandelijke overheid en de Rijksoverheid. Op basis van het vastgestelde eilandelijke takenpakket is een bedrag aan vrije uitkering overeengekomen dat de eilanden jaarlijks ontvangen. Jaarlijks vindt in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen BES besluitvorming plaats over de hoogte van de vrije uitkering voor het jaar daaropvolgend.

Sinds de transitiedatum 10-10-2010 is er discussie over de hoogte van de vrije uitkering in relatie tot de uitvoering van de eilandelijke taken. In het bestuurlijke overleg in het voorjaar 2011 is daarom besloten dat er een referentiekader moet komen om te bepalen hoeveel middelen nodig zijn om de eilandelijke taken te bekostigen. Dit referentiekader onderzoek is op 20 februari 2012 opgeleverd, welke op 8 juni 2012 samen met het kabinetsstandpunt aan de Tweede Kamer is gestuurd (Kamerstukken II, 2011–2012, 33 000-H, nr. 6). Met het uitkomen van het kabinetsstandpunt over het referentiekader op 8 juni 2012 is er een antwoord op de belangrijkste financiële vraagstukken over de financiële verhouding met de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

In het kabinetstandpunt is bepaald dat de indexatie van de vrije uitkering in de toekomst plaatsvindt op basis van een actueel indexatiecijfer ($t-1$, dus de inflatie van het voorafgaande jaar) en per eiland afzonderlijk. Het kabinet heeft besloten om de aanvankelijk ingehouden prijsbijstelling over 2012 uit te keren aan de openbare lichamen.

In het kabinetstandpunt is ook aangekondigd dat er wordt gekeken of zaken misschien niet eenvoudiger, en dus goedkoper geregeld kunnen worden voor de eilanden. Er komt een onderzoek naar taakverlichting en deregulering, waarbij ook naar mogelijke besparingen zal worden gekeken. De eilanden worden bij dit onderzoek betrokken. De uitkomsten worden medio 2013 gepresenteerd. Hierbij zal ook worden gezien in hoeverre aansluiting kan worden gevonden bij de algehele evaluatie van de nieuwe staatkundige verhoudingen in 2015.

Het is de verantwoordelijkheid van de openbare lichamen zelf om ambities te formuleren, eigen inkomsten te genereren en keuzes te maken. Om te voorkomen dat er opnieuw een discrepantie ontstaat tussen eilandelijke taken en financiën, zal de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in 2013 strikt toetsen op artikel 87 van de wet Financiën BES. Op grond van dit artikel dient het Rijk bij beleidsvoornemens welke leiden tot een wijziging van taken voor de openbare lichamen aan te geven welke financiële gevolgen hier aan zijn verbonden voor de openbare lichamen. Ook moet in de toelichting worden aangegeven via welke bekostigingswijze de financiële gevolgen kunnen worden opgevangen. De vakministers zijn primair verantwoordelijk voor het aangeven van de kosten en bekostigingswijze van taakwijzigingen van openbare lichamen. Daartoe treden zij tijdig in overleg met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In het Begrotingsakkoord is vanaf 2013 een bedrag van € 10 mln. jaarlijks ter beschikking gesteld aan Caribisch Nederland voor projecten voor behoud, beheer en versterking van natuur op de eilanden. Bezien wordt of hieruit ook inhaalslagen ten aanzien van andere zaken die (indirect) raken aan natuur en milieu op de eilanden zoals afvalwaterzuivering, drinkwater, riolering, (wind)energie, ecotoerisme, rampenbestrijding (olieterminals), afvalverwerking, ecologische landbouw, veeteelt en visserij en uiteraard natuurbescherming worden bekostigd. Deze middelen worden vanuit de begroting van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie verstrekt aan de openbare lichamen. De middelen zijn conform de wens van Bonaire, Sint Eustatius en Saba voor de helft pondsgewijs beschikbaar voor de openbare lichamen. De andere helft is beschikbaar naar rato van het inwonersaantal. Uitkering van de bedragen vindt plaats op basis van ingediende projecten.

De nadere invulling van de plannen wordt meegenomen in de verdere uitwerking voor november dit jaar. Daarbij zullen ook zaken die indirect raken aan natuur en milieu, waaronder de hierboven genoemde onderwerpen, worden betrokken.

2.2 Het beleidsartikel

2.2.1. Algemene Beleidsdoelstelling

Via het BES-fonds wordt bewerkstelligd dat de openbare lichamen middelen krijgen toebedeeld om hun taken naar behoren uit te voeren.

Met Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen de eilandelijke overheid en de Rijksoverheid. Op basis van het vastgestelde eilandelijke takenpakket is een bedrag aan vrije uitkering overeengekomen dat de eilanden jaarlijks ontvangen. In het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen Caribisch Nederland vindt besluitvorming plaats over de hoogte van de vrije uitkering voor het jaar daaropvolgend. Voor de vrije uitkering over 2012 en verder is besloten de vrije uitkering te verhogen. Dit na aanleiding van het referentiekader onderzoek waaruit blijkt dat de eilanden structureel te weinig middelen ontvingen om aan de eilandelijke taken te voldoen. Het referentiekader onderzoek is op 8 juni 2012 samen met het kabinetsstandpunt naar de Tweede Kamer is gestuurd (Kamerstukken II, 2011–2012, 33 000-H, nr. 6).

2.2.2. Verantwoordelijkheid minister

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het BES-fonds. Als fondsbeheerder draagt hij zorg voor een adequate omvang van het fonds in relatie tot de overeengekomen taakverdeling tussen Nederland en de openbare lichamen. De fondsbeheerder is echter niet verantwoordelijk voor de resultaten die openbare lichamen met hun bijdrage uit dit fonds realiseren: openbare lichamen zijn, met inachtneming van de wet- en regelgeving, autonoom in het voeren van hun beleid bekostigd uit het BES-fonds. Niet alleen de bestedingsrichting, ook de effectiviteit van de inzet van de middelen is primair een eilandelijke verantwoordelijkheid, waarin het bestuurscollege wordt gecontroleerd door de eilandsraad.

2.2.3. Succesfactoren van beleid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is systeemverantwoordelijk voor de bestuurlijke en financiële verhouding met de eilanden. De openbare lichamen mogen zelf bepalen welke taken en activiteiten zij bekostigen uit de algemene middelen van de vrije uitkering. Dit uitgangspunt laat onverlet dat de openbare lichamen bepaalde wettelijke taken en activiteiten dienen uit te voeren voor de bekostiging waarvan zij op de algemene middelen zijn aangewezen.

De wet Financiën BES biedt – indien nodig – instrumenten voor de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de toezichthouder, het College financieel toezicht (Cft) om in te grijpen. Het openbare lichaam kan in principe alleen uitgaven doen die zijn opgenomen in een door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties goedgekeurde begroting.

2.2.4. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 1: BES-fonds						
(x € 1 000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen	32 593	32 093	32 093	32 093	32 093	32 093
Uitgaven	35 593	32 093	32 093	32 093	32 093	32 093
<i>Onderzoek</i>						
Onderzoek	100	100	100	100	100	100
<i>Programma</i>						
Vrije uitkering BES-fonds	31 993	31 993	31 993	31 993	31 993	31 993
Overige uitkeringen	3 500	0	0	0	0	0
Ontvangsten	35 593	32 093	32 093	32 093	32 093	32 093

Vrije uitkering BES-fonds

De vrije uitkering zijn de vrij beschikbare middelen voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba waarmee zij hun publieke taken uitvoeren.

Overige uitkeringen

In 2012 is er incidenteel een aanvullende tegemoetkoming voor (achterstallig) onderhoud en voor de implementatie van de nieuwe bestuursstructuur toegevoegd bij de het BES-fonds.

Ontvangsten

Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba regelt dat bij (begroting)wet voor ieder uitkeringsjaar een bedrag aan middelen van het Rijk wordt afgezonderd ten behoeve van het BES-fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de uitgaven ten laste van het BES-fonds een post ontvangsten geraamd.

2.2.5. Operationele doelstelling

Operationele doelstelling: De openbare lichamen via het BES-fonds voorzien van middelen voor het naar behoren uitvoeren van hun taken.

Het onderzoeksbureau Ideeversa heeft onderzoek gedaan naar de vraag hoeveel geld Bonaire, Sint Eustatius en Saba nodig hebben om de taken waarvoor zij op basis van het huidige wettelijke kader verantwoordelijk zijn uit te voeren (het referentiekader onderzoek). Dit onderzoek is op 20 februari 2012 opgeleverd en op 8 juni, samen met het kabinetstandpunt hierover naar de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstukken II, 2011–2012, 33 000-H, nr. 6).

In het referentiekader onderzoek hebben de onderzoekers alle eilandelijke taken en de algemene eisen die hieraan worden gesteld in beeld gebracht. De onderzoekers komen in het rapport tot een ondergrens van USD 42,9 mln. voor de drie eilanden gezamenlijk, gebaseerd op een adequate uitvoering van de huidige taken van de eilanden. De bovengrens ligt volgens het onderzoek op USD 61,1 mln.

In het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen op 15 maart 2012 en door middel van een videoconferentie op 24 mei 2012 is het onderzoek met de openbare lichamen besproken. Samen met de bestuurscolleges van de openbare lichamen is geconcludeerd dat de feiten uit het referentiekader onderzoek de basis zijn voor het maken van nadere afspraken over de vertaling van het onderzoek.

Uit het overleg is de conclusie gekomen dat de ondergrens van het referentiekader onderzoek een redelijk uitgangspunt is. Met ingang van 2012 is de vrije uitkering opgehoogd tot het bedrag van de ondergrens in het onderzoek ter grootte van USD 42,9 mln. Voor de financiële dekking van het tekort ad USD 8,2 mln. (€ 6,1 mln.) is uit de begrotingen van de verantwoordelijke departementen geput.

Het bedrag aan vrije uitkering dat de BES-eilanden ontvangen luidt in dollars. Overeengekomen is dat het valutarisico samenhangend met schommelingen in de koers van de dollar ten opzichte van de euro bij het Rijk berust.¹

Om zeker te stellen dat de vrije uitkering meegroeit met het stijgende prijspeil op Caribisch Nederland zijn aanvullende afspraken gemaakt over de indexerings van het BES-fonds. Voor 2012 is de prijscompensatie van USD 2,3 mln. uitgekeerd.

---

¹ Gezien het technische karakter en de beperkte omvang van het BES-fonds is ervoor gekozen dit risico op te vangen binnen begrotingshoofdstuk IV, Koninkrijksrelaties, waar zich een omgekeerd valutarisico voordoet hetgeen grotendeels tegen elkaar wegstrepen van deze tegengestelde fluctuaties mogelijk maakt.

3. DE BIJLAGEN

3.1 Overzicht rijksuitgaven Caribisch Nederland

Tussen de Rijksoverheid en de openbare lichamen zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de verdeling van de taken en activiteiten die door de eilandelijke overheden, dan wel door de Rijksoverheid worden uitgevoerd. De vrije uitkering zoals die in dit begrotingshoofdstuk is verantwoord betreft de algemene middelen bestemd voor de openbare lichamen ten behoeve van de uitvoering van de eilandelijke taken (naast de eigen inkomsten van het openbaar lichaam, zoals eilandbelastingen, zie bijlage 3.3).

De Rijksoverheid heeft ten aanzien van de openbare lichamen de verantwoordelijkheid de (rijks-)taken uit te voeren. De middelen die hiervoor worden ingezet worden verstrekt vanuit departementale begrotingen.

In de motie Hachchi c.s. (Kamerstukken II, 33 000-IV, nr. 28) is het verzoek neergelegd een overzichtsconstructie aan dit begrotingshoofdstuk toe te voegen met daarin opgenomen alle budgetten voor de BES-eilanden. Conform de motie is dit jaar voor het eerst dit overzicht opgesteld.

Het totaal van de vrije uitkering, de rijksuitgaven (zie onderstaande tabel) en de bijzondere uitkeringen (zie bijlage 3.2) zijn alle uitgaven die ten behoeve van Caribisch Nederland worden verstrekt.

Volledigheidshalve wijs ik u erop dat naast rijksuitgaven er ook rijksinkomsten zijn. Inwoners en bedrijven van Bonaire, Sint Eustatius en Saba betalen immers ook rijksbelastingen. De omvang van de inkomsten van Caribisch Nederland kunt u vinden in de Miljoenennota, tabel 2.5.1 Overzicht van de belasting- en premieontvangsten, «Belasting- en premieontvangsten Caribisch Nederland».

De uitgaven ten behoeve van de activiteiten van de krijgsmacht en de kustwacht zijn niet te verbijzonderen naar specifieke uitgaven in Caribisch Nederland. De inzet van de krijgsmacht (Defensie) en de Kustwacht (verdeeld over de begroting van Defensie en Koninkrijksrelaties) komt ten goede aan alle delen van het Koninkrijk. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen inzet per Land/gebieden.

Hieronder treft u de tabel met daarin de uitgaven van de Rijksoverheid in Caribisch Nederland, verdeeld naar vakdepartement.

Rijksuitgaven Caribisch Nederland (in € 1 000)							
Ministerie	Artikel en artikelonderdeel	2012	2013	2014	2015	2016	2017
IV. Koninkrijksrelaties	Artikel 1. Waarborgfunctie						
	Artikel 2. Bevordering autonomie Koninkrijkspartners						
	2.2 Bevordering autonomie Koninkrijkspartners	123	0	0	0	0	0
VI. Veiligheid en Justitie	Artikel 31. Nationale Politie						
	31.2 BES Brandweer- en politiekorps	16 575	16 575	16 575	16 575	16 575	16 575
	Artikel 32. Rechtsbijstand						
	32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel	4 906	4 906	4 906	4 906	4 906	4 906
	Artikel 34 Sanctietoepassing						
	34.3 Tenuitvoering strafrechterlijke sancties en vreemdelingenbewaring	9 703	9 700	9 700	9 700	9 700	9 700

Ministerie	Artikel en artikelonderdeel	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Artikel 35 Jeugd 35.3 Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd	1 225	1 225	1 225	1 225	1 225	1 225
VII. Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties	Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie 1.1 Bestuurlijke en financiële verhouding 1.2 Participatie Artikel 4. Woonomgeving en Bouw 4.3 Kwaliteit Woonomgeving Artikel 6. Dienstverlenende en innovatieve overheid 6.3 Betrouwbare levering e-overheidsvoorzieningen 6.5 Een betrouwbare GBA en betrouwbare reis- en identiteitsdocumenten	420 250	425 0	0 50	0 200	0 0	0 250
	Artikel 7. Arbeidszaken overheid 7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen Artikel 10. Vreemdelingen 10.1 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen	200 150 0	200 50 1 500	200 0 1 500	200 0 1 000	200 0 0	200 0 0
	Artikel 7. Arbeidszaken overheid 7.2 Pensioenen, uitkeringen en benoemingsregelingen Artikel 10. Vreemdelingen 10.1 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen	1 070 1 099	800 1 099	800 1 099	800 1 099	800 1 099	800 1 099
VIII. Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	Artikel 1. Primair Onderwijs Onderwijsbekostiging Artikel 3. Voortgezet Onderwijs Bekostiging Caribisch Nederland Artikel 4. Beroeps en Volwasseneneducatie Bekostiging Verbetermiddelen Artikel 9. Arbeidsmarkt- en Personeelsbeleid Versterken HBO opleiding (LOFO/PABO) Bevoegdheid/bekwaamheid docenten (MK) Artikel 11. Studiefinanciering BES studiefinancieringuitgaven Artikel 14. Cultuur Bijdrage Archief- en archeologiebeleid Artikel 16. Onderzoek en Wetenschapsbeleid Statia Multifunctioneel Kenniscentrum Artikel 25. Emancipatie Subsidie COC Pink Orange	12 516 13 941 4 561 9 850 145 2 097 1 500 50 1 000 80	12 731 12 433 4 103 16 647 145 2 097 1 500 50 2 500 20	12 783 12 608 4 116 3 761 145 2 097 1 500 50 2 500 0	12 802 12 626 4 122 274 145 2 097 1 500 50 2 500 0	12 353 12 013 4 137 241 0 0 1 500 50 2 500 0	12 353 12 026 4 141 241 0 0 1 500 50 1 500 0
XII. Infrastructuur en Milieu	Artikel 12. Waterkwaliteit Artikel 14. Wegen en verkeersveiligheid Artikel 17. Luchtvaart Artikel 18. Scheepvaart Artikel 22. Externe veiligheid en risico's Artikel 23. Meteorologie, seismologie en aardobservatie Artikel 24. Handhaving en toezicht Artikel 26. Bijdrage investeringsfondsen Artikel 97. Algemeen departement	50 80 50 100 1 000 650 1 350 700 100	50 0 100 160 1 000 640 1 230 770 50	50 0 100 160 1 000 610 1 260 770 50	50 0 100 160 1 000 610 1 210 820 50	50 0 100 160 1 000 610 1 240 790 50	50 0 100 160 1 000 610 1 240 790 50

Ministerie	Artikel en artikelonderdeel	2012	2013	2014	2015	2016	2017
XIII. Economische Zaken, Landbouw en Innovatie	Artikel 11. Goed functionerende economie en markten						
	Beleidsvoorbereiding, veiligheid en frequenties	125	125	125	125	125	125
	Bijdrage Metrologie	180	70	55	50	50	50
	Bijdrage aan het CBS	650	650	650	675	675	675
	Artikel 12. Een sterk innovatievermogen						
	Bijdrage overige organisaties	50	0	0	0	0	0
	Artikel 13. Een excellent ondernemingsklimaat						
	Bevorderen ondernemerschap	160	100	100	100	100	100
	Artikel 14. Een doelmatige en duurzame energievoorziening						
	Overige subsidies	335	660	800	200	0	0
	Artikel 16. Concurrerende, duurzame en veilige agro-, visserij- en voedselketens						
	Gewasbescherming	40	0	0	0	0	0
	Artikel 18. Natuur en Regio Caribisch Nederland	312	342	277	257	657	1 057
IXB. Financiën	Artikel 1. Belastingen						
	Uitvoering fiscale wet- en regelgeving en douanetaken (Belastingdienst/ Caribisch Nederland)	11 174	9 576	9 502	9 502	9 502	9 502
	Artikel 2. Financiële Markten						
	Bijdrage toezicht DNB	400	400	400	400	400	400
	Bijdrage toezicht AFM	300	300	300	300	300	300
XV. Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Artikel 2. Bijstand, Toeslagenwet en Sociale werkvoorziening						
	2.A9 Onderstand	801	932	982	1 035	1 098	1 162
	2.A9 Re-integratie	160	260	260	260	260	260
	Artikel 3. Arbeidsongeschiktheid						
	3.A1 Ongevallenverzekering (OV)	457	472	497	523	554	585
	Artikel 5. Werkloosheid						
	5.A2 Cessantiawet	60	160	160	160	160	160
	Artikel 6. Ziekte en Zwangerschap						
	6.A2 Ziekteverzekering (ZV)	1 870	1 415	1 490	1 567	1 659	1 754
	Artikel 8. Oudedagsvoorziening						
8.A2 Algemene Ouderdomsverzekering (AOV)	15 930	16 182	16 107	16 736	16 634	17 259	
Artikel 9. Nabestaanden							
9.A1 Algemene Weduwen- en Wezenverzekering (AWW)	910	937	981	1 027	1 079	1 132	
XVI. Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Artikel 1. Volksgezondheid						
	2 Ziektepreventie	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
	Artikel 4. Zorgbreed beleid						
	5 Zorguitgaven	63 524	71 142	78 747	82 443	90 123	96 764
	5 Jeugdzorg	4 625	4 650	4 681	4 714	4 714	4 714
	Artikel 6. Sport en Bewegen						
1 Sport en bewegen	60	60	60	60	60	60	
X. Defensie	Artikel 1. Inzet Krijgsmacht						
	Artikel 2. Taakuitvoering zee strijdkrachten				Het deel dat ten goede komt aan Caribisch Nederland is niet te bepalen.		
Totaal		188 864	202 339	196 990	197 155	200 648	207 826

3.2 Overzicht Eilandelijke inkomsten

Het bedrag van de eilandelijke inkomsten bestaat uit eilandbelastingen en overige inkomsten.

De eilandelijke belastingtarieven worden vastgesteld door de openbare lichamen. De afweging en de verantwoording over de hoogte van de tarieven vindt plaats in de eilandraden. Het kostendekkingspercentage van de rechten, de rioolheffing en de reinigingsheffing mag maximaal 100 procent zijn. Het bedrag van de inkomsten voor de openbare lichamen kan fluctueren, zoals dat ook bij Europees-Nederlandse gemeenten het geval is.

Net als bij de begroting van het Gemeentefonds, verstrekt het kabinet jaarlijks een overzicht van de ontwikkeling van de begrote opbrengsten uit eilandbelastingen als bijlage bij de begroting van het BES-fonds. De in dit overzicht gebruikte gegevens zijn afkomstig van de door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties goedgekeurde begrotingen van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

3.3.1 Opbrengsten eilandbelastingen 2012

Tabel A Opbrengsten lokale heffingen Bonaire 2012 (in \$)					
	2010	2011	2012	% stijging i.v.m. 2011	Stijging/ daling in \$
Motorrijtuigenbelasting	2 067 039	2 273 743	2 501 117	10,0%	227 374
Logeergastenbelasting	2 713 408	2 713 408	2 496 724	- 8,0%	- 216 684
Verhuurautobelasting	558 659	558 659	614 525	10,0%	55 866
Grondbelasting	1 944 693	2 022 346	2 224 581	10,0%	202 235
Opcenten	0	279 330	307 263	10,0%	27 933
Precariorechten	614 525	614 525	675 978	10,0%	61 453
Totale opbrengst	7 898 324	8 462 011	8 820 188	4,2%	358 177

Tabel B Opbrengsten lokale heffingen Sint Eustatius 2012 (in \$)					
	2010	2011	2012	% stijging i.v.m. 2011	Stijging/ daling in \$
Motorrijtuigenbelasting	211 633	246 389	299 098	21,3%	52 709
Vergunningsrecht ing. Vergunningenverordening	17 573	13 999	16 799	20,0%	2 800
Logeergastenbelasting	11 692	7 418	9 905	33,5%	2 487
Verhuurautobelasting	2 788	4 989	6 020	20,7%	1 031
Totale opbrengst	243 686	272 795	331 822	21,6%	59 027

Tabel C Opbrengsten lokale heffingen Saba 2012 (in \$)					
	2010	2011	2012	% stijging i.v.m. 2011	Stijging/ daling in \$
Motorrijtuigenbelasting	102 607	141 274	145 000	2,6 %	3 726
Horeca vergunningsrecht	60 991	64 022	66 368	3,7 %	2 346
Logeergastenbelasting	70 377	67 039	67 039	0 %	0
Totale opbrengst	233 975	272 335	278 407	2,2 %	6 072

De begrote opbrengsten uit eilandelijke belastingen bedragen in 2012 ruim USD 9,4 mln. Elk van de openbare lichamen begroten meer inkomsten uit lokale heffingen dan in 2011. Hierbij valt op dat de belastingopbrengst van Sint Eustatius zal stijgen met ongeveer 21%. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van de motorrijtuigenbelasting.

De totale opbrengsten op Sint Eustatius en Saba worden voornamelijk opgebracht door de motorrijtuigenbelasting, resp. 90% en 52%, terwijl deze belasting op Bonaire slechts 28% van de totale lokale heffingen betreft.

Daarnaast is in de overzichten A t/m C te zien dat de eilanden aanmerkelijk van elkaar verschillen wat betreft de samenstelling en inkomsten uit de eigen belastingen.

4. HET VERDIEPINGSHOOFDSTUK

In de verdiepingsbijlage wordt de opbouw van de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de stand ontwerpbegroting BES-fonds 2012 naar de stand van de voorliggende ontwerpbegroting 2013 beschreven. De mutaties die hierin worden genoemd die betrekking hebben op de 1e suppletoire begroting 2012 (Kamerstukken II, 2011–2012, 33 280 H, nr. 1) kunt u in genoemde begrotingsstukken terugvinden. De nieuwe mutatie wordt toegelicht.

Opbouw verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de vorige ontwerpbegroting

Verplichtingen

Onderstaande tabel geeft de opbouw aan van de verplichtingen van het BES-fonds vanaf de stand ontwerpbegroting 2012 naar de stand ontwerp-begroting 2013.

Tabel 4.1 Opbouw verplichtingen BES-fonds (x € 1000)						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Stand ontwerpbegroting 2012	24 903	24 903	24 903	24 903	24 903	24 903
Mutaties 1e suppletoire begroting 2012	5 520	5 520	5 520	5 520	5 520	5 520
Stand 1e suppletoire begroting 2012	30 423	30 423	30 423	30 423	30 423	30 423
Mutatie nog niet eerder opgenomen in een begrotingsstuk	2 170	1 670	1 670	1 670	1 670	1 670
Stand ontwerpbegroting 2013	32 593	32 093	32 093	32 093	32 093	32 093
<i>Waarvan verplichtingenbedrag onderzoek</i>	100	100	100	100	100	100
<i>Waarvan verplichtingenbedrag vrije uitkering</i>	32 493	31 993	31 993	31 993	31 993	31 993

De nieuwe mutatie betreft de prijsbijstelling 2012.

Uitgaven

Onderstaande tabel geeft de opbouw aan van de uitgaven van het BES-fonds vanaf de stand ontwerpbegroting 2012 naar de stand ontwerp-begroting 2013.

Tabel 4.2 Opbouw uitgaven BES-fonds (x € 1 000)						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Stand ontwerpbegroting 2012	24 903	24 903	24 903	24 903	24 903	24 903
Mutaties 1e suppletoire begroting 2012	8 520	5 520	5 520	5 520	5 520	5 520
Stand 1e suppletoire begroting 2012	33 423	30 423	30 423	30 423	30 423	30 423
Nieuwe mutatie	2 170	1 670	1 670	1 670	1 670	1 670
Stand ontwerpbegroting 2013	35 593	32 093	32 093	32 093	32 093	32 093
<i>Waarvan uitgavenbedrag onderzoek</i>	100	100	100	100	100	100
<i>Waarvan uitgavenbedrag vrije uitkering</i>	35 493	31 993	31 993	31 993	31 993	31 993

Met ingang van 2012 is de vrije uitkering opgehoogd tot het een bedrag van de ondergrens in het onderzoek ter grootte van USD 42,9 mln. Voor de financiële dekking van het tekort ad USD 8,2 mln. (€ 6,1 mln.) is uit de begrotingen van de verantwoordelijke departementen geput. Daarvan is structureel een beperkt deel (USD 0,8 mln., € 0,58 mln., prijspeil 2012) ter beschikking gesteld ten behoeve van de integrale aanpak van de sociaaleconomische problematiek van de eilanden (zie ook de verdiepingsbijlage bijzondere uitkeringen). De overige middelen zijn overgeboekt bij eerste suppletore begrotingswet 2012 naar het BES-fonds.

Voor Bonaire betekent dit dat de vrije uitkering met USD 4,9 mln. is verhoogd tot USD 24,9 mln. Voor Sint Eustatius gaat het om een verhoging met USD 1,3 mln. tot USD 9,2 mln. Voor Saba bedraagt de nieuw berekende vrije uitkering USD 8,0 mln., een verhoging van USD 1,2 mln.

De overige € 3 mln. is de incidenteel aanvullende tegemoetkoming voor (achterstallig) onderhoud en de implementatie van de nieuwe bestuursstructuur. Dit bedrag is bij de eerste suppletore wet overgeheveld van de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naar de begroting van het BES-fonds (Kamerstukken II, 2011/2012, 33 000 IV nrs. 37 en 43).

De nieuwe mutatie betreft de prijsbijstelling 2012.